

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ за доношење Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину садржан је у Закону о буџетском систему („Службени гласник РС“, број: 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015–др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 92/2023) и члану 32. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007 и 83/2014–др. Закон 101/2016–др. закон 47/2018/ и 111/2021) и члану 40. Статута општине Кладово („Службени лист општине Кладово“ број: 7/2019).

Са израдом Нацрта Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину и доставом извршном органу на даљу надлежност по буџетском календару у складу са Законом о буџетском систему, ове године кренуло се након доставе Упуства о припреми Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. год. достављено од стране министра финансија. Након овога одељење за буџет и финансије сачинило је своје Упуство за припрему Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину и наредне две године и доставило свим корисницима и исто објавило на сајт општине Кладово.

Након достављања финансијских планова од свих директних и индиректних корисника буџета општине Кладово Одељење за буџет и финансије израдило је Нацрт Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину и објавило на сајт општине Кладово и истовремено је донета Одлука о покретању јавне расправе поводом достављеног Нацрта.

Након спроведене јавне расправе о нацрту Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину како на исти није било примедби за изменом и допуном, након усвајања од стране општинског већа Предлог Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину прослеђен је Скупштини на даље усвајање.

ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА

Како је наведено у упутству Министарства финансија за припрему буџета за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину, које смо између осталог користили приликом припреме нацрта буџета за 2024. годину оријентација фискалне политике у средњорочном периоду јесте одржање ниског дефицита, даље смањење јавног дуга али и коришћење фискалног простора у циљу подршке привредном расту. Растеређењем привреде, пре свега

кроз смањење пореског оптерећења рада, подстиче се раст и остварање нових радних места. С друге стране фискални простор омогућује већу алокацију средстава за јавну инфраструктуру.

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласка у нову кризу конфликта у Украјини. Заостравају се међународни економски и политички односи, који су праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи. То се временом одразило и на домаћу економску активност. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, као и нешто слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности и током друге половине 2022.године.Најзначајнији негативни утицај конфликта у Украјини на домаћа макроекономска кретања током претходне године огледао се у расту инфлације и повећању дефицита текућег рачуна платног биланса тако да је у 2022.години раст потрошачких цена у просеку износио 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023.године генерално су на нивоу пројектованих .Раст БДП Србије у 2023.години пројектује се на 2,5%, док ће у 2024.години убрзати на 3,5. Инфлација у марту 2023.године достигла врхунац и износила је 16,2%. Од априла је кренула да пада што се очекује и и другој половини текуће године. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2024.године.Средњорочни фисклани оквир предвиђа постепено смањење дефицита државе на ниво од 1,5%БДП до 2026.године и пад учешћа јавног дуга на 52%БДП. У 2024.години предвиђен је дефицит у износу од 2,2% БДП. У наредном периоду планира се ниво инфлације од 4,9%. **Очекивана стопа номиналног раста БДП-а у % у 2024 износи 8,3%.**

У наредној табели дате су основне макроекономске претпоставке за 2024.годину:

Пројекција основних макроекономских показатеља Републике Србије за 2024.годину		
	2023	2024
Б ДП, млрд РСД	8103,5	8773,6

Стопа номиналног раста БДП %	14,3	8,3	
Стопе реалног раста БДП, У %	2,5	3,5	
Инфлација, просек периода, %	12,5	4,9	

Приликом планирања прихода локална власт била је у обавези да исте реално планира тј. Пошло се од остварења прихода за прва три квартала 2023.године и урађена је процена за задњи квартал при чему укупан раст прихода не сме бити већи од номиналног раста БДП-а од 8,3% такође треба испоштовати уставно начело бруто прихода по коме се сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти уплаћују на рачуне прописане за уплату јавних прихода, а не на подрачуне буџетских средстава у складу са чланом 27.Ж Закона о буџетском систему фискални дефицит локалне власти не може бити већи од 10% њених прихода у тој години и може настати само као резултат јавних инвестиција.

ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Приоритет политике Општине Кладово у наредном периоду је консолидација јавног сектора на нивоу ЈЛС. Неопходно је и побољшање организације функционисања установа, како би се на рационалан начин користили ресурси (финансијски и материјални)приликом пружања услуга грађанима. Консолидација буџета Општине Кладово врши се у циљу успостављања одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе. Локални јавни приходи имаће приоритет у процесу организације управе у циљу стварања услова за ефикасно администрирање свих пореских облика како би се равномерно распоредио терет пореских оптерећења на све грађане Општине Кладово. У погледу висине пореских оптерећења, ниво пореских стопа остао је исти као и у 2023.години. Један од приоритета биће рационализација пословања на свим нивоима као и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Такође, веома значајно је рад на изради пројекта са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице уопште. Посебну пажњу треба обратити на повећање нивоа квалитета општих јавних услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач општина.

У периоду од 2024. до 2026.године, Општина Кладово ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности

у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно наведеном, активности Општине Кладово у 2024.години и наредне две фискалне године биће усмерене на следеће послове:

- Унапређење послова урбанизама и пословног планирања, а посебно остварењем општег интереса ЈЛС на парцелама у власништву Републике,
- Одржавање и изградња локалне комуналне и саобраћајне инфраструктуре (водоснабдевање, прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, одржавање и ширење топлификационе мреже, јавна хигијена, уређење и одржавање зеленила, јавна расвета, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге),
- Вођење економске и развојне политике,
- Развој пољопривреде и руралног развоја,
- Развој туризма,
- Унапређење заштите животне средине,
- Обезбеђење услова за рад локалних установа у култури ,
- Организација културних и спортских активности и манифестација,
- Опорезивање, финансијско управљање и буџетирање,
- Унапређење ИКТ система и пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом,
- Организовано и плански уређено поступање и подизање капацитета у случају ванредних ситуација.

Општина Кладово ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- Државне управе,
- Социјалне заштите,
- Здравствене заштите,
- Предшколског, основног и средњег образовања,
- Екологије и очувања животне средине,
- Рада инспекцијских служби и др.

Извршавање свих законских обавеза и задатака који се односе на локалну управу, ефикасније коришћење расположивих финансијских ресурса у циљу задовољавања потреба грађана, основа су буџетске политике Општине Кладово.

Опредељење је да се у наредној години расположива средства користе првенствено за финансирање

социјалне заштите, улагање у запошљавање и унапређење привреде и образовања. Такође, предвиђено је улагање у саобраћајну и комуналну инфраструктуру, са акцентом на текуће и инвестиционо одржавање инфраструктуре и завршетак започетих капиталних пројеката.

- Санација и реконструкција путева и улица у граду и месним заједницама на територији наше општине,
- Обнова јавних објеката у циљу задовољења потреба корисника и становника ,
- Санација и уређење спортских терена на територији наше општине
- Уређење зелених парковских површина, дечијих игралишта и шеталишних и бициклических стаза,
- Увођење система за уштеду електричне енергије и унапређење енергетске ефикасности јавних објеката,
- Радови на санацији и рекултивацији дивљих депонија

Кроз пројекат Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре „Чиста Србија“, настављају се радови на изградњи недостајуће фекалне канализационе мреже за насеља Велика Врбица, Ртково, Корбово, Подвршка и делове Кладова (насеље Рит) и Брзе Паланке у дужини преко 41 километар. Такође ће се изградити два постројења за пречишћавање отпадних вода, у Костолу (за Кладово) капацитета за 15000 ЕС и у насељу Подвршка за 1100 ЕС.

Планирано је да се у 2024. години као у претходне две године, по приоритетима обнове јавних објеката и простора, аплицира за средства кроз јавне позиве и конкурсе, ресорних министарства , односно фондове ЕУ, за пројекте са урађеном пројектно-техничком документацијом за:

- Обнову објеката здравствених и образовних установа
- Формирању нових туристичких производа изградњом нових и реконструкцијом постојећих објеката намењених за спортско –рекреативни и културни туризам,

Од корисника буџета Општине очекује се да поштују политику Општине за наредну годину и придржавају се ограничења везаних за буџетску потрошњу у наредној години.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2024. години

Локална власт у 2024. години може планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених који се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2023 године увећано за 10% у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину.

Стваран број запослених у општини Кладово по корисницима при изради Одлуке о буџету општине Кладово за 2024. годину је следећи:

- 76 запослених у локалној администрацији на неодређено време,
- 5 запослених у локалној администрацији на одређено време,
- 7 запослених у локалној администрацији као постављена и именована лица
- 51 запослених у предшколским установама на неодређено време,
- 10 запослених у предшколским установама на одређено време,
- 1 запослен у предшколским установама као постављено лице
- 9 запослених у установама културе на неодређено време,
- 3 запослених у установама културе на одређено време,
- 1 запослен у установама културе као постављено лице
- 4 запослених у Туристичкој организацији на неодређено време,
- 2 запослен у Туристичкој организацији на одређено време
- 1 запослен у Туристичкој организацији као постављено лице
- 2 запослених у месним заједницама на неодређено време

Буџету локалне самоуправе припадају изворни приходи остварени на њеној територији, уступљени приходи и трансфери.

Изворни приходи:

- порез на имовину, осим пореза на пренос апсолутних права и пореза на наслеђе и поклон;
- локалне административне таксе;
- локалне комуналне таксе;
- боравишна такса;
- накнада за коришћење јавних добара, у складу са законом;
- концесиона накнада;
- друге накнаде у складу са законом;
- приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине јединице локалне самоуправе, као и одузета имовинска корист у том поступку;
- приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користи јединица локалне самоуправе и индиректни корисници њеног буџета;
- приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе;
- приходи настали продајом услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима;
- приходи од камата на средства буџета јединице локалне самоуправе;
- приходи по основу донација јединици локалне самоуправе;

- приходи по основу самодоприноса.

Стопе изворних прихода, начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, утврђује скупштина општине Кладово својом одлуком, у складу са законом.

Општини Кладово са нивоа Републике припадају уступљени приходи и трансфери.

Уступљени приходи:

– порез на доходак грађана, и то на приходе од: пољопривреде и шумарства, самосталне делатности, непокретности, давања у закуп покретних ствари, осигурања лица, 74 % од пореза на зараде који се плаћа према пребивалишту запосленог, остали приходи у складу са законом;

- порез на наслеђе и поклон;
- порез на пренос апсолутних права;
- накнада за загађивање животне средине;
- накнада за коришћење минералних сировина;
- накнаде за коришћење шума;
- накнаде за коришћење водног добра;
- накнада за промену намене пољопривредног земљишта;
- накнада за коришћење природног лековитог фактора.

БИЛАНС ПРИХОДА И РАСХОДА ОПШТИНЕ КЛАДОВО

Полазећи од остварења прихода за период јануар-септембар 2023.године и процене реализације истих до краја године и донетих Одлука у делу локалних јавних прихода, урађен је Предлог прихода за 2024.годину који је мањи у односу на 2023.годину, пре свега што очекујемо мањи износ трансфера као и мањи износ неутрошених средстава који се преноси у 2024.годину.

У складу са Законом о буџетском систему и Статутом општине Кладово билансиран је буџет општине Кладово 2024. годину кроз предлог Одлуке о буџету за 2024. годину. Пројекција укупних прихода и примања као и укупних расхода и издатака из извора 01 предложена је у износу од 880.000.000,00 динара. Пројекција сопствених и других прихода и расхода буџетских корисника износи 108.200.000,00 динара. Укупни расходи и издаци и приходи и примања по свим изворима финансирања износе 988.200.000,00 динара.

У Одлуци о буџету за 2024. годину која је урађена на програмски начин, испоштоване су законске регулативе и прописана садржина Одлуке на основу Закона о буџетском систему и Упутства за

припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекција за 2025. и 2026. годину.

У оквиру предложеног износа прихода и примања буџета за 2024. годину изворни приходи су планирани у обиму од 25,35 %, односно у апсолутном износу од 223.116.000,00 динара. Највећи приход у структури изворних прихода чини порез на имовину, чије се остварење у 2024. години очекује у износу од 124.200.000 динара, затим приходи од комуналних такси за истицање фирме на пословном простору у износу од 23.760.000 динара, Приходи од продаје добара и услуга у износу од 28.620.000 динара, затим приходи од од продаје непокретности у износу од 15.000.000,00 динара.

Уступљени приходи у укупним приходима учествују са 51,91 % или 456.765.000,00 динара. У структури уступљених прихода највећи приход очекује се од прихода по основу пореза на доходак, добит и капиталне добитке у износу од 431.496.000,00 динара, порез на капиталне трансакције у износу од 19.440.000 динара, порез на наслеђе и поклон у износу од 4.320.000 динара...

На бази планираних прихода у буџету општине Кладово извршена је и расподела за финансирање расхода и издатака за 2024. годину. Расходи за запослене опредељени су у износу од 226.323.431,00 динара.

Планирани обим средстава за плате и додатке запослених износи 179.556.439,00 динара и доприноси на терет послодавца износе 27.260.992,00 динара.

Трошкови коришћења роба и услуга (стални трошкови, трошкови путовања, услуге по уговору, специјализоване услуге и др.), планирани су до нивоа од 340.617.550,00 динара, а у оквиру њих највећи износ представљају стални трошкови у износу од 117.525.000,00 динара, а затим су ту услуге по уговору са износом од 109.470.000,00 динара.

На групи конта 45 класификовани су расходи на име субвенција за пољопривреду, предузетништво и јавна предузећа која нису буџетски корисници у износу од 26.600.000,00 динара и то 11.000.000,00 динара за пољопривреду, 15.000.000,00 за потребе зоохигијене и 600.000,00 за индивидуалне пољопривреднике за осемењавање крава.

На групи конта 46 у оквиру дотација и трансфера обезбеђена су средства за финансирање основног образовања у износу од 71.961.674,00 динара, средњег образовања у износу од 18.686.500,00 динара, Центра за социјални рад у износу од 20.000.000 динара, Дома здравља у износу од 6.000.000 динара, за запошљавање опредељен је износ од 10.000.000 динара и то 8.000.000 за запошљавање теже запосливих и јавне радове и 2.000.000 за стручну праксу.

Утврђена права из социјалног осигурања у 2024. години у износу од 32.507.000,00 динара обезбеђују финансирање дечије заштите, једнократне помоћи деци, бесплатан превоз деце и других накнада за децу, и давања за поребе избеглих лица на територији општине Кладово. У оквиру овог износа садржана су средства која ће се користити за доделу награда ученицима за постигнуте резултате у учењу и учествовању на такмичењима.

Кроз остале расходе група 48- дотације, финансира се физичка култура и велики број удружења

и организација, донације Црвеном крсту, издвајања за Православну цркву. У оквиру ове категорије предвиђени су расходи за порезе, таксе и казне, новчане казне и пенале по судским решењима, као и накнаде штета услед елементарних непогода. За те намене опредељена су средства у висини од 60.898.576,00 динара, од тога за категорију 481 /дотације невладиним организацијама/ планиран је износ од 44.685.576,00 динара.

Резерве су билансиране у износу од 12.990.269,00,00 динара при чему се за сталну буџетску резерву, а на бази Закона о буџетском систему, издваја износ од 3.000.000,00 динара, што је у складу са законском регулативом, док је за текућу буџетску резерву издвојен износ од 9.990.269,00 динара, што је мање од законом дозвољеног износа.

Улагања у основна средства утврђена су у износу од 154.175.000,00 динара, при чему се највећи износ опредељује за развој заједнице на групи конта 511- „зграде и грађевински објекти“. Ниво тих средстава износи 138.000.000,00 динара, од тога из општих прихода буџета износ од 57.000.000,00 динара, из осталих извора 81.000.000,00 динара. Најважније инвестиције за ову годину приказане су у табели капиталних пројеката.

То су инвестиције из области комуналне инфраструктуре и то изградња и реконструкција локалних путева, тргова и улица, , радови на средњовековној тврђави, радови на партерном уређењу у тврђави Фетислам, као и почетак радова на изградњи градског базена у Кладову .

На групи конта 512 планиран је износ од 14.365.000,00 динара, од општих прихода буџета 10.465.000,00 динара , из осталих извора 3.900.000,00 динара.

За набавку земљишта у 2024 годину на конту 541 –Земљиште планирана су средства у износу од 3.000.000,00 динара , као би се реализовале поједине Одлуке које су донате на седници Скупштине у текућој години

У 2024. години општина Кладово се неће кредитно задуживати , у складу са политиком локалне власти, тако да ће се финасирање расхода вршити из реалних извора а у зависности од висине реализованих прихода у буџету у току године.

Одељење за буџет, финансије и локалну пореску администрацију
РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
Андријана Антић